

Карпати
В ТВОРАХ
ГАЛИНИ ЗУБЧЕНКО

За сприяння
Музею Івана Гончара
мистецький цикл
«УКРАЇНСЬКІ КАРПАТИ»,
створений художницею
Галиною Зубченко, вперше
виходить до глядачів після
довгих років «ув'язнення»
в малярській майстерні...

Зубченко Галина Олександрівна

Народилася в Києві 1929 року в родині науковців. Батько, Олександр Авксентійович Зубченко, – кандидат сільсько-господарських наук, автор багатьох наукових праць. Мати, Ганна Андріївна Скрипчинська, науковий співробітник Академії наук України.

У 1944 – 49 роках навчалася у Республіканській художній школі ім.Т.Шевченка у талановитого художника-педагога Володимира Івановича Бондаренка. 1954 року вступила до Київського державного художнього інституту, де навчалася в майстерні відомого живописця професора Олексія Олексійовича Шовкуненка. З 1956 року почала виїздити на канікули до Карпат. Темою дипломної роботи обрала «Гуцульське весілля». Після закінчення Інституту (1959 рік) продовжувала щоліта подорожувати в Карпатах до 1963 року.

У 1962 – 64 роках була серед засновників образотворчої секції Клубу творчої молоді Києва. З 1962 року присвятила себе відродженню українського монументального мистецтва. Була членом бюро, секретарем монументальної секції Київської спілки художників. Член Спілки

художників України з 1965 року. Одружившись 1967 року з талановитим живописцем Григорієм Пришедьком, разом з ним протягом 10 років працювала над монументальним оформленням споруд у Маріуполі й у Києві (зокрема, інститутів Академії наук України). По

його смерті (1978 рік) продовжувала працювати в монументальному мистецтві.

З 1988 по 1991 рік виїздила в Карпати – разом із донькою Ярославою.

Брала участь у всесоюзних та республіканських виставках. Мала п'ять персональних виставок. Авторські твори увійшли до збірок Коломийського музею народного мистецтва Гуцульщини, Маріупольської картинної галереї ім. Куїнджі, Кіровоградського художнього музею, Сімферопольського художнього музею, Севастопольської картинної галереї, Музею Івана Гончара, а також мистецьких галерей і приватних колекцій США, Канади, Аргентини, Японії, Австралії, Тайваню, Німеччини, Хорватії...

Нині є керівником дитячої художньої студії «Оранта» при Центрі культури і мистецтв НТУУ (Київський політехнічний інститут).

«Українські Карпати» Галини Зубченко

«Покликання художника – в утвердженні добра, краси і правди... І якщо він національний художник, то в першу чергу має стверджувати свою НАЦІЮ, свою КУЛЬТУРУ...»

Галина Зубченко

Тори завжди уявляються нам чимось недосяжним, незвіданим і таємничим. Недарма вершини гір у багатьох народів світу стали символом величчя людського духу – вони кличуть до себе відважних шукачів, спраглих тайни. І особливо тонко поклик гір відчують художники.

Мистецько-духовне сходження Галини Зубченко відбувалося в українських Карпатах – краю дивовижних казкових гір і бурхливих річок, у якому все дихає праісторією українських горян. Перша зустріч Галини з горами була сповнена вражень і незваних досі відчуттів. Дивовижний край одразу полонив душу й серце художниці, і цю любов вона пронесла через все своє життя, створивши великий малярський цикл **«УКРАЇНСЬКІ КАРПАТИ»**.

Галина Зубченко, корінна киянка, зростала в міському середовищі. Дитячі роки промайнули на Великій Житомирській – в центрі міста, у вихорі суєтного столичного життя. У пам'яті закарбувалися контрасти того часу: шеренги «святкових» демонстрацій і безкінечні ряди матерів з опухлими від голоду дітьми; нищення національних святинь і засилля бездушної більшовицької культури; заборона рідної мови і панування «общедоступного великорусського язика»; помпези соцреалізму, мракобісся 30-х років... Донині перед очима художниці сталінські репресії – адже одного її діда, священника Андрія Скрипчинського було заарештовано, а другого – Авксентія Зубченка, господаря-землероба – розкуркулено. На її очах зруйновано духовний оберіг Києва – Михайлівський золотoverхий собор, і натомість зведено потворні архітектурні форми. Блукаючи руїнами історичних пам'яток, Галина інтуїтивно відчувала подих славного минулого; її душу огортав глибинний біль – адже то були рани на тілі рідної України. Так іще дитиною вона пізнала життєві протиріччя: тисячолітню величчя минувшини й суцільну фальш того часу.

Значний вплив на формування душі Галини мали її батьки, котрі добре знали і шанували українське мистецтво, хоч і не були професійно з ним пов'язані, а також коло їх друзів. Тато, Олександр Авксентійович Зубченко, був високоосвіченою людиною, гарно малював, вчився деякий час у Василя Кричевського, полюбляв бойчукістів. Добрим приятелем родини Зубченків був художник-бойчукіст Охрім Кравченко. До війни він часто навідував їхню хату, навчав Галинку малюванню. Як згадує сама художниця: *«Він вчив мене мислити узагальнено, але я тоді ще не розуміла цього. Мене цікавила натура, вона ще довго сиділа в мені...»*. Продовжила своє мистецьке навчання Галина в художній студії при Палаці дитячої творчості у Єлизавети Піскорської, учениці Федора Кричевського та Михайла Бойчука. Згодом, коли вона працюватиме в декоративному стилі, ця наука стане їй у пригоді.

Упродовж 1944-49 рр. Галина навчається в Республіканській художній школі ім.Т.Г.Шевченка, де їй пощастило студіювати рисунок та живопис ще в одного учня Федора Кричевського – Володимира Бондаренка, прекрасного художника й педагога, котрий для своїх вихованців був справжнім духовним батьком. Він влаштував для

дітей цікаві лекції-екскурсії, розповідав про заборонених на той час художників, вивозив їх на етюди за місто, на розливи Дніпра, організовував шевченківські вечори. Середовище, в якому виростала Галина, формувало її самосвідомість: *«Я була скритною зовні, але мала внутрішню силу українського»*. Далі було навчання в Київському державному художньому інституті, де доля дарує Галині зустріч із ще одним чудовим художником-педагогом – Олексієм Шовкуненком, в майстерні якого вона здобуває професійного малярського вишколу.

Однак навчання в інституті не було легким для Зубченко. Вже перша її студентська робота **«Скидають Перуна»** викликала хвилю космополітичного обурення серед викладачів. *«Мені поставили «двійку», а я не могла второпати – за що?»* – дивувалася Галина. Вже згодом викладач кафедри марксизму-ленінізму пояснив їй, що вона «ідеологічно невірно висвітлила подію», і що студентці не слід братися за такі теми. Не легше було Г.Зубченко і по закінченню навчання. *«Приймали мене в інститут – били, і випускали – били...»*.

І от улітку 1956 року Зубченко вперше приїздить у Карпати (на Лемківщину) на студентську практику. Тут вона відкриває для себе світ, сповнений краси й гармонії, у якому люди живуть за законами природи: вирощують льон, тчуть полотно, вишивають, майструють... В умовах географічної ізольованості, в єдності з природою зформувався самобутній світ горян із його легендами, міфами, піснями й танцями. А їх нескорений дух виявився у різнобарв'ї місцевих звичаїв та обрядів, у творах народного мистецтва. Саме тут віднаходить художниця те, чого так довго прагнула її мистецька душа: *«Карпати – мій внутрішньо-вимірний світ. З дитинства я жила неначе в двох вимірах: у давньому, за часів Київської Русі, і в сьогоденні. Мене притягувало те давнє минуле, та в Києві я його, на жаль, не знаходила. А тут, у цих горах, я відчула дух древнього Києва: в побуті, одязі, навіть у самих словах – у всьому проявлялася наша історія»*. Радості Галини не було меж: вона жила серед природи, ночувала в колибах, спілкувалася з горянами, входила в атмосферу дивовижного, але рідного їй життя. Малювала все, що потрапляло в поле її спостережливого зору: збирання льону, збивання масла, роботу вишивальниць, гру музик; замальовувала типажі мешканців та краєвиди села Либохора... Свіжістю вражень сповнені олійні етюди на картоні **«В місячну ніч»**, **«Сільська вулиця»**, **«На подвір'ї»**, **«Ритми стріх»**, **«Згрібання отави»**, **«Похорон лемка»** та інші.

Це був період навчання. Як зізнається сама мисткиня, то було швидше емоційне захоплення, прагнення душі передати враження від побаченого, аніж раціональний

«Перший сніг» (76)

пошук форм і композицій. Перед нею не стояло питання, як це зробити, якими засобами – вона швидше уболівала за «достовірність» переданих відчуттів, їх автентичність, правдивість. Вона вивчала нове для неї життя, відчувала його лад, умиротворення і прагнула відобразити це у своїх невеликих за розмірами, але щирих роботах. На основі етюдів та ескізів, зроблених під час святкових вечорниць в лемківській хаті, Галина створює картину **“Аркан”**: дерев’яна рублена хата, тьмяно освітлена, попід стінами сидять дівчата й хлопці у вишиванках, виграють музики, а в центрі у обрядовому вихорі кружляють легіні. У всьому відчувається динаміка танцю, енергія молодості, спадкоємність давніх традицій.

Наступного, 1957 року Галина знову їде в Карпати – до села Річка поблизу Косова. Живе в гуцульській родині, тонко відчуваючи, як і раніше, щирість людських очей і невідступну доброту сердець. І знову з-під її пензля виходять сповнені сонячного світла портрети горян, краєвиди. Юна мисткиня створює й ряд завершених полотен, серед яких **“Портрет дівчини з села Річка”**, краєвид **“Верби коло плоту”**. Побувавши на одному з місцевих свят, вона пише картину **“Не було би музик – не було би свята”**. Тут спостерігаємо пошук композиційного вирішення, початок компонування групами. Усе зображення пронизане сонячним промінням, яке розсіюється стовбурами дерев, створюючи своєрідну гру світла й тіней, від чого картина має м’який, ніжно-сріблястий колорит. Як у постановці фігур, так і в колориті відчувається вплив художника Володимира Бондаренка.

Маючи неспокійну, енергійну вдачу, Галина не засиджується довго на одному місці. Вона багато мандрує і зрештою дістається полонини високо в горах, на кордоні з Румунією. Там, у піднебессі, де літують вівчарі, і оселилася молода художниця. Сповнена нових вражень, вона пише серію етюдів: побут вівчарів, гірські пейзажі тощо. Вдень малювала, а увечері сиділа біля ватри в колі гуцулів, жадібно вслухаючись у химерні бувальщини, дивовижні перекази, запальні коломийки... Серед небагатьох картин того часу, які збереглися донині, є робота **“Там, де живуть гірські ведмеді”**. Твори цього літнього періоду написані, як і раніше, в реалістичній

“Легінь” (95)

“Останній промінь” (150)

манері, хоч і відчувається вже вправніша рука мисткині. Вона глибше обдумує композиції картин, пише широким пастозним мазком; її всеосяжність спрямовується не в ширину, а в глибину, увага фіксується виключно на головному.

Наступного літа Галина Зубченко із Оленою Овчинніковою, студенткою графічного факультету, їде на переддипломну практику. Цього разу її дороги пролягли через Брустори, Космач, Криворівню, Жаб’є та інші карпатські поселення. У Брусторах Галина в творчому натхненні пише портрети господарів хати, де вони з Оленою оселилися: трьох братів-музик, газдині Марічки, її дітей. Далі вона примножує свій творчий доробок новими карпатськими типажамі (**“Дівчата з Брусторів”** (зберігається в приватній колекції у Філадельфії, США), **“Дівчина серед квітів”**, **“Семен Палій”** та **“Мала княгиня”** (зберігаються в приватній колекції в Австралії), краєвидами (**“Сріблястий вечір”**, **“Сусідська хата”** та ін.). На храмових святах вона віднаходить характерні образи горян (**“Бойко”**, **“Лісоруб з файкою”** та ін.). Щоразу малюнок художниці стає виразнішим, лаконічнішим.

Темою дипломної роботи Галина Зубченко обрала гуцульське весілля. Відтак їй слід було побувати не на одному такому священнодійстві, щоб відчути, а потім відтворити його на полотні. **“Гуцульське весілля”** – велика монументальна картина, одна з центральних у творчості художниці, в яку вона вклала свої духовні надбання за три роки мандрів у Карпатах. Кілька десятків етюдів, замальовок, портретів і краєвидів – все це творчо трансформувалося в душі Галини і живописно лягло на полотно.

Композиція картини розгортається по діагоналі: дорогою, що спускається вниз, їде **весільний поїзд**. На передньому плані, немов наближаючись до глядача, величаво ступають молоді – **князь і княгиня**. Їхні обличчя шляхетні, зосереджені на дійстві, що відбувається. Майже всі учасники весільної церемонії (окрім військового і скрипача) вбрані у народні строї. На нареченій – біла вишита сорочка, запаски, на плечі накинута біла **гугля** й **намітка**. На голові – весільний вінок, на грудях – разки намиста, на ногах – шкіряні постолі. Молодий також вбраний у білу

“Біла шапка Черногори” (132)

“Ганнуся-княгиня” (104)

вишиванку, підперезану *чересом* (поясом), на голові у нього темний капелюх із білою пір'їною, на плечах *сердак*. Позаду молодят ідуть хрещені батьки (особливо колоритно написана хрещена мати), за ними *дружби* та *дружки* із завітчанним весільним гільцем. Далі – музики й гості. Нескінченний потік. Праворуч – молода дівчина, яка з сумом проводить свою нездійснену мрію. Ліву частину картини займає ретельно і з любов'ю виписаний краєвид: зелена галявина із стежкою, що веде в ліс, далі – стрімкі верхівки смерек і плавні хвилясті схили гір на горизонті. На першому плані картини художника детально прописує траву, каміння, дорогу. І образи людей, і природа – все вміло об'єднане колористично й підпорядковане цілісному враженню від картини. Цей твір засвідчує вагомий досягнення Галини Зубченко у стилі реалістичного письма. Але картина не дійшла до глядача в авторському першозадумі. Будучи національно спрямованою, дипломна робота Г.Зубченко зазнала багатьох несправедливих утисків з боку державної комісії, яка давала допуск студентам на захист своїх робіт. Тон критиці завдав сам директор художнього інституту Пашенко, котрий докладав усіх зусиль, щоб захист «**Гуцульського весілля**» зірвався. То був яскравий прояв совєтської реальності. І хоча Олексій Шовкуненко, керівник Галини Зубченко, як тільки міг захищав картину, її все ж довелося не раз переробляти.

Відтак було змінено саму композицію. Зокрема, весільна процесія мала спускатися з крутішої гори («наче з неба») по квітучій зелені, а не йти по дорозі; постаті мали бути більш розгорнуті на площині картини. Галину змусили також включити до композиції постать військового, дівчині праворуч – замінити гуцульський головний убір на наддніпрянський вінок, вуса у чоловіка мусили б бути, на їх погляд, закрученими догори, а не опущеними донизу, так само і чоловіча суто гуцульська зачіска «каре» була замінена простою стриженою потилицею. Відтак Галина Зубченко вважає, що порівняно з тим, як вона задумувала, «весілля вийшло бідним». Втім, картина, навіть у тому варіанті, що дійшов до нас, справляє глибоке враження. Примітно, що через багато років, коли виставляли кращі дипломні роботи випускників Художнього інституту, «**Гуцульське весілля**» було серед перших. Так розпорядився час. Хотіла вже нині мисткиня переробити це поволно, та передумала, вирішивши залишити все як є, як свідчення тієї епохи.

Впродовж кількох наступних років (1959-64) Галина знову приїздить в Карпати і продовжує свою галерею гуцульських образів. Мисткиню приваблює значимість і виразність етнографічних типів. Для неї очі людини – мірило всіх цінностей. Маючи тонко розвинену інтуїцію, художниця проникає у внутрішній світ людини. Саме через очі вона віднаходить ту глибину, яку потім відтворює у своїх портретних образах. З гідністю дивляться на нас жінки-красуні з її портретів: «**Мойсючка**» – жінка у вив'язаній «по-молодицьки» хустці, «**Параска-княгиня**» – дівчина в *чільці* й *гуглі*, «**Баба-ворожка**» – наче витесана із каменю стара гуцулка в народному строї... Не поступаються їм і чоловічі портрети: «**Господар**», «**Гуцул Микола**», «**Легінь**» – образи сильних, мужніх горян.

Якщо для портретів дорослих характерна більша психологічна заостреність образів, то у дитячих проглядається спокій, ліричність, безпосередність, лагідність, чистота («**Васюта**», «**Васюта з братом**», «**Чічка**»). Здається, що їх обличчя сяють. Такого враження художника досягає, відтворюючи світло на обличчях і на верхніх предметів, використовуючи м'які співвідношення тонів і світлових ефектів, як це робили імпресіоністи.

Пейзажі цього періоду найчастіше багатопланові, з глибокою перспективою та м'якою хвилястою лінією обрїю, окресленою силуетами гір («**Над Черемошем**», «**Гуляють хмари в Верховині**»). Складну світлову режисуру мають осінні краєвиди («**Замріяний вечір**»). Художниця тонко віднаходить співвідношення холодної темної зелені смерек, теплого золота листя і глибокої синяви неба, що створює своєрідний карпатський колорит. Цікавою у кольоровому вирішенні є картина «**А ми до вас по першому снігу**». Мажорними акцентами на тлі білого снігу спалахують співзвучні осінньому листю червоні, жовті, оранжеві та коричневі барви вбрання людей, які створюють багатий, святковий колорит. У картині відтворено старий гуцульський звичай побажання щастя сусідам у перший сніговий день, капи традиційно віншують: «Хай до вас прийде добро, як ми до вас по першому снігу!».

У ці ж роки Галина Зубченко веде активний пошук національної форми своєї творчості, і починає перехід від реалістичного до декоративного стилю. Вона прагне оволодіти вільнішою, ближчою до народної, манерою письма. Для цього вивчає твори народного мистецтва, прагне збагнути витоки кольорової гами гуцульських коців (килимів) і вишивки, усвідомлюючи, що всі ці співвідношення кольорів взяті людьми з навколишньої природи.

В 1961 році створюється Клуб творчої молоді під керівництвом Леся Танюка. Дізнавшись про цю подію, Галина разом із своїми друзями художниками-однодумцями Людою Горською, Надією Світличною, Віктором Зарецьким, Галиною Севрук, Людмилою Семикіною вступає до Клубу. Цей гурт створює у ньому образотворчу секцію, очолену Веніаміном Кушніром. «Ми принесли до Клубу українську мову, спрямували діяльність молодих мистців у національне русло, поставивши одним із його основних завдань відновлення українського народного мистецтва», – згадує Г.Зубченко. Вірним другом і правдивим учителем молоді став Іван Макарович Гончар. В його хатньому музеї виховувалося ціле покоління національно свідомих мистців. Галина згадує, що вони з друзями годинами розглядали предмети з його колекції, зразки народного вбрання, кераміки, робити замальовки, які згодом сприяли творенню національного спрямованих художніх робіт. «Вперше потрапила до Івана Гончара десь наприкінці 50-х років. Враження від музею і від його власника надзвичайне. Це була оаза українства... Пізніше я вже сама водила до Гончарівні тих, хто цього заслуговував: чимало художників пройшло через "горнило" його школи. Ознайомлення з унікальною збіркою народних скарбів допомагало нам творити своє індивідуальне професійне мистецтво на засадах традиційної народної культури». Спрямував молодь працювати за принципами народного образотворчого мистецтва і художник Григорій Синиця. Роз'яснюючи закони розвитку народного мистецтва, він вчив віднаходити у своїй творчості національну форму й пластичну мову рідного народу.

Декоративні роботи Галина Зубченко пише темпераою, будуючи їх на контрасті теплих і холодних кольорів. Так, у портретному образі «**Господиня гір**» мисткиня створює узагальнений образ жінки-гуцулки – сильної, гордої, впевненої в собі горянки. По-старосвітському вив'язана хустка сприймається як своєрідний німб навколо голови жінки. Урочистість образу підсилена контрастом темного силуету голови на теплому жовтому тлі картини.

Потреба реалізації власних творчих пошуків і відкриттів приводить Галину Зубченко до секції монументалістів Спілки художників України, де вона спільно зі своїм чоловіком, художником-монументалістом Григорієм Пришедьком створює цілий ряд високомистецьких мозаїчних панно для оздоблення архітектурних споруд

Києва (1962-72). Цим художниця стверджує своє основне мистецьке кредо: розвивати таку образну мову, яка стала б синтезом народного і професійного мистецтва.

Лише 1985 року, після великої перерви, мисткиня знову повертається до рідних Карпат – вже разом із донькою Ярославою. Із болем сприймає зміни, що відбулися в цьому величому краї: змінюється психологія людей, з повсякденного побуту зникає традиційний одяг, все рідше трапляються давні дерев'яні хати. Лише гори залишилися незмінно прекрасними, як вічні вартіві первозданної гармонії. Тому й пише художниця їх з особливим трепетом і любов'ю. Її картини “Останній промінь”, “Хутір Рогатиноків” – не просто документально відтворені краєвиди. Це – монументально-епічні полотна, узагальнені образи Карпат. Галина з великою майстерністю передає величну статику гірських масивів і водночас безперервний динамічний рух хмар у небі. Такий контраст підсилюється опозиційністю теплих і холодних кольорів, що дає відчуття драматичної напруги. У написанні портретів, як і раніше, художниця надає перевагу щирим дитячим і жіночим образам. Портрети “Ганнуся в перемітці”, “Ярослава-княгиня”, “Несу грушки ще й сливки” – це ліричний відгомін романтичної країни її юності. А портрет Явдохи Мітчел є узагальненим образом карпатської горянки.

Збагатившись досвідом творчості в монументально-декоративному мистецтві, Г.Зубченко привнесла нову хвилю в свої станкові роботи. Стиль її теперішнього малювання – це своєрідний синтез реалістичного й декоративного письма через філософське осмислення вічної діалектики буття.

Підсумовуючи творчий доробок Галини Зубченко та узагальнюючи життєвий шлях мисткині, можна з певністю сказати, що її ім'я стоїть поруч з іменами видатних мистців України Ф.Кричевського, І.Жакевича, О.Куриласа, О.Кульчицької, Ф.Манайла, В.Бондаренка та інших. А живописний цикл “Українські Карпати” став золотою сторінкою культурно-мистецького літопису України.

Тетяна ПОШИВАЙЛО (МАРЧЕНКО),
мистецтвознавець

“Вечірнє золото Карпат” (105)

КАТАЛОГ

(портрети, пейзажі,
натюрморти,
етюди)

Ливохора, 1956

1. “Над потічком в с. Ливохора”. К., о.* 34x42.
2. “Після сінокосу”. К., о. 21x15.
3. “Молодиця з с. Ливохора” (етюд). П., о. 23x18.
4. “На подвір’ї”. К., о. 33,5x41.
5. “Ритми стріж”. К., о. 22x34,5.
6. “Сільська вулиця в с. Ливохора”. К., о. 15,5x31.
7. “Клуна та сіно”. К., о. 27,5x18,5.
8. “Згрібання отави”. К., о. 18x29.
9. “Лемківські хати”. К., о. 20x13.
10. “Громадять сіно”. К., о. 16,5x26.
11. “В місячну ніч”. К., о. 13x11,5.
12. “Лемко” (етюд). К., о. 26x20.
13. “Похорон лемка”. К., о. 21x11.
14. “Аркан”. П., о. 104x67.
15. “На полонині”. Триптих. Папір, акварель, гуаш. 19x62.
16. “У лісі”. П., о. 22x11.
17. “Хата над потічком”. К., о. 17x22.
18. “Хата на горі”. К., о. 22x17.
19. “І сонце, і вода...”. К., о. 22x17

Річка, 1957

20. “Не було би музик – не було би свята”. П., о. 70x99.
21. “Верби коло плоту”. К., о. 55,5x31.
22. “Баба з куделею”. К., о. 59x40.
23. “Марійка шне”. К., о. 57x42.
24. “На ганку”. К., о. 50x40.
25. “Різьбяр”. П., о. 55x48.
26. “Газдиня Марія”. К., о. 67x42.
27. “В святковий день”. Папір, пастель, темпера. 63x93.
28. “Дівчина з с. Річка”. П., о. 43x68.
29. “Там, де живуть гірські ведмеді”. П., о. 41x60.
30. “Свєн Сагайдачний дорогою з Косова до с. Річка”. Папір, олівець. 30x24.
31. “Світанок на полонині”. П., темпера. 59x100.

“Мала княгиня” (106)

32. “Весілля в с. Річка” (триптих). Папір, гуаш. 20x70.
33. “Ватаг варить вурду”. К., о. 53x35.
34. “Старий гуцул”. Папір, гуаш. 42,5x30,5.
35. “У Косові біля церкви”. Папір, акварель. 30x42.

Яворів, Брустори, Синиці, 1958

36. “Сусідська хата”. П., о. 42,5x78,5.
37. “Сріблястий вечір”. П., о. 77,5x54.
38. “Замріяний вечір”. П., о. 82,5x59,5.
39. “Ганнуся-княгиня”. П., о. 67x46.
40. “Хутір Василяни”. К., о. 54,5x34,5.
41. “Майстер по дереву”. К., о. 47x37.
42. “Бойко”. Папір, акварель. 20x43.
43. “Дівчина у весільному вінку”. К., о. 29,5x24.
44. “Дівчина у вбранні княгині”. К., о. 33x24.
45. “Грепіняки-музики”. К., о. 38,5x54.
46. “Лісоруб з файкою”. Папір, олівець. 41x32.
47. “Весільна пара”. К., о. 60x45.
48. “Килинка”. К., о. 41,5x34.
49. “Княгиня”. П., о. 64x85.
50. “Весільний похід”. К., о. 27x35.
51. “Гуцульське весілля” (ескіз). К., о. 25x54.
52. “Гуцули”. П., о. 60x80.
53. “Ганнуся з Брусторів”. К., темпера. 30x42.
54. “Семен Карпанюк”. Папір, акварель. 24x42.
55. “Гуцульське весілля” (ескіз). К., о. 25x34.
56. “Семен Палій”. П., о. 90x60.
57. “Грицько-музика”. Папір, темпера, акварель. 83,5x58.
58. “Дівчата з Брусторів”. П., о. 50x35.

Київ, 1959

59. “Гуцульське весілля”. П., о. 180x241.

Синиці, 1959

60. “Похмурий день у присілку Синиці”. К., о. 50x69.
61. “Смереки Панасюка”. П., о. 82,5x53.

Синиці, 1960

62. “Біжить, дзвенить блакитна річка”. Папір, темпера. 59,5x41,5.
63. “Яворів”. К., темпера. 41,5x60.
64. “Хата Василяни”. Папір, темпера. 41x63.
65. “Вертикалі смerek”. К., темпера. 60x41.
66. “Шлях на Піп-Іван”. К., о. 40x51.
67. “Нова хата в Синицях”. К., о. 49x37,5.
68. “Малий Іванко”. К., о. 34x41,5.
69. “Вибрання молодої”. К., темпера. 50x55.
70. “Веселун”, Папір, темпера. 38x29.
71. “Баба-ворожка”. П., о. 70x50.
72. “Мойсочка”. П., о. 61x42.
73. “Васюта з братом”. П., о. 47x71.
74. “Копиці біля стайні”. П., о. 81x41.
75. “Сестрички”. К., темпера. 42,5x61.
76. “Перший сніг”. П., о. 70x200.
77. “Громадять сіно”. П., о. 73,5x59,6.

Синиц, 1961

78. "Святкова тиша". Папір, темпера. 75x55.
 79. "Монументальні Карпати". К., темпера. 29x41.
 80. "Осіній спалах". Папір, темпера. 40,5x22,5.

Синиц, Дзимброня, 1962

81. "Гуцульський натюрморт". К., темпера. 40x79.
 82. "Червона калина". К., темпера. 71x50.
 83. "Співанка Параски". К., темпера. 73x54.
 84. "Вечір над річкою". Папір, темпера. 43x31.
 85. "Силуети дерев". К., темпера. 40,5x28.
 86. "Суворі осінь наступас". Папір, темпера. 41x27,5.
 87. "Вишивас осінь на канві зеленій". Папір, темпера. 39,5x48.
 88. "Ганнуся-княгиня". К., темпера. 66x42.
 89. "Тече річка серед золота". Папір, темпера. 42x57.
 90. "Дитя Карпат". К., темпера. 45x64.
 91. "За горами гори". К., темпера. 66x44.
 92. "Заквітчана княгиня". К., темпера. 65x44.
 93. "Василина". К., о. 63x44,5.
 94. "Чічка". П., о. 81x58.
 95. "Легінь". П., о. 81x61.
 96. "Господня гір". П., о. 72x95.
 97. "Параска-княгиня". П., о. 63x95,5.
 98. "Господар". П., о. 63,5x56.
 99. "Васюта". П., о. 84,5x45.
 100. "Сутінки над Верховиною". П., о. 79x121.
 101. "А ми до вас по першому снігу". П., о. 60x80.
 102. "Над Черемошем". П., о. 79x121.
 103. "Мальва Карпат". П., о. 65x45.
 104. "Ганнуся-княгиня". П., о. 67x46.
 105. "Вечірнє золото Карпат". П., о. 70x121.
 106. "Мала княгиня". П., о. 40x80.

Синиц, Яворів, Ясенів, 1963

107. "Тривожні сутінки". К., темпера. 45x65.
 108. "Васюта з Синиць". К., темпера. 65,5x45.

109. "Осіня золотінь". К., темпера. 42x69,5.
 110. "Осіні барви Карпат". К., темпера. 32x41.
 111. "Вечір в Черногорі". Папір, темпера. 46,7x35.
 112. "Шлях у гори". Папір, темпера. 41x28.
 113. "Співає небо і земля". Папір, темпера. 45x29.
 114. "На полонині". К., темпера. 66x45.
 115. "Косар". К., темпера. 64,5x42.
 116. "Васюта". П., о. 88x45.
 117. "Ритми Карпат". К., темпера. 64x45.
 118. "Земля вдягає тінь". Папір, темпера. 43x65.
 119. "Господня". К., темпера. 62x41.
 120. "Мудрун". К., темпера. 63x44.
 121. "Плотогони". К., темпера. 45x49.
 122. "У коморі". Папір, темпера. 66x48.
 123. "Брід через Іршаву". Папір, темпера. 44,5x65,5.
 124. «Ганна з Іршавської округи». Папір, темпера. 57x87.
 125. "Легінь". К., темпера. 64x44.
 126. "Квіти полонини". К., темпера. 65x43.
 127. "Гуцул Микола". К., темпера. 67x47.
 128. "Копія коца". Папір, акварель. 23,5x15.
 129. "Гуцулка з файкою". П., о. 100x57.
 130. "Іршавська красуня". Папір, темпера. 47x35.
 131. "Закуток у Карпатах". К., темпера. 39,5x29.

Синиц, Яворів, Ясенів, 1964

132. "Біла шапка Черногори". К., темпера. 60x40.
 133. "Осіній вітерець". К., темпера. 41x29.
 134. "Палаюча Черногора". П., о. 30x43.
 135. "Черногора в хмарах". Папір, темпера. 26x46.
 136. "Звідки з'явився колір коців?" Папір, темпера. 54,5x74.
 137. "Гуцульська молодиця". К., темпера. 63x48.
 138. "Сходять квіти на вершини". К., темпера. 65x45.
 139. "Гуляють хмари в Верховині". К., темпера. 26x58.
 140. "Хмари ще спочивають".

- Папір, темпера. 28x39,5.
 141. "Пізня осінь". Папір, темпера. 40,5x29,5.
 142. "Дівчина серед квітів". Папір, темпера. 100x59.
 143. "Баба Киянка". Папір, темпера. 41,5x29.
 144. "Золотий цвіт дерев у Черногорі". Папір, акварель. 28x38,5.

Криворівня, 1989

145. "Між горами, між високими...". Папір, темпера. 60x80.

Криворівня, 1990

146. "На горищі". Папір, темпера. 45x66.
 147. "На весіллі". Папір, темпера. 45x66.
 148. "Гірська квіточка". Папір, темпера. 46x60.

Криворівня, 1991

149. "Молода газдиня". П., о. 66x66.
 150. "Останній промінь". П., о. 57,5x57,5.
 151. "Несу грушки ще й сливки". П., о. 85x44,5.
 152. "Явдоха Мітчел". П., о. 65x65.
 153. "Ярослава-княгиня". П., о. 65x65.
 154. "Ганнуся в перемітці". П., о. 65x65.
 155. "Феєрія Карпат". П., о. 57x57.
 156. "Народна поетеса Параска Плитка". П., о. 80x60.
 157. "Рогатинюк Іванко". П., о. 34x34.
 158. "Сінокіс". Папір, темпера. 45x51.

Криворівня, 1992

159. "Криворівня". Папір, темпера. 45x63,5.
 160. "Хутір Рогатинюків". П., о. 57x57.
 161. "Вічність". П., о. 90x87.

* Скорочення: п. – полотно
 о. – олія
 к. – картон

"Параска-княгиня" (97)

"Господар" (98)

"Несу грушки ще й сливки" (151)

"Семен Палій" (56)

"Баба-ворожка" (71)

"Васюта з Синиць" (108)

"Чічка" (94)

"Шлях у гори" (112)

"Мальва Карпат" (103)

"Заквічана княгиня" (92)

"Гуляють хмари в Верховині" (139)

"Гуцул Микола" (127)

"Васюта" (99)

"Василина" (93)

"Легінь" (125)

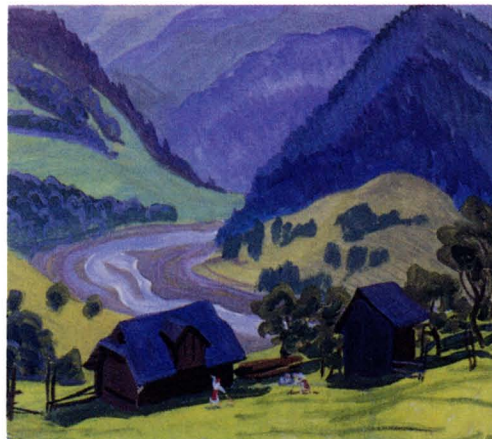
"Квіти полонини" (126)

"Ганна з Іршавської округи" (124)

"Ярослава-княгиня" (153)

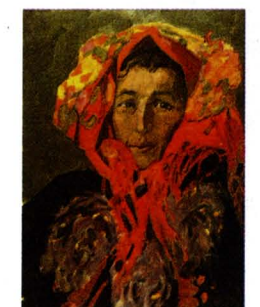
"Сінокіс" (158)

"Явдоха Мігчел" (152)

"Грицько-музика" (57)

"Мойсочка" (72)

“Сріблястий вечір” (37)

Halyna Zubchenko

Born 1929 in Kyiv in the family of scientists. Graduated from the National Art School (teacher – Volodymyr Bondarenko, 1944–49). Being a student of the Kyiv State Art Institute (workshop of Prof. Olexa Shovkunenko) first went to the Carpathian Mountains for summer vacations in 1956. Since then was visiting it up to 1963. Had chosen to portray a Hutsul wedding party as a diploma work. Graduated from the Institute in 1959.

Being one of the founders of the artistic division of the Artistic Youth Club in Kyiv (1962), was engaged in reviving of Ukrainian monumental art. Member of the Society of Artists of Ukraine since 1965. Member and Secretary of the monumental division of the Kyiv Society of Artists. For 10 years was working over monumental designing of various research institutes buildings in Kyiv and Mariupol' along with Hryhoriy Pryshed'ko, a bright artist and a husband. After Hryhoriy's death in 1978 continued the activities in monumental art.

In 1988–91 made new trips to the Carpathians together with daughter Yaroslava.

Took part in international, national and municipal exhibitions. Organized 5 personal exhibitions. The paintings are kept at the Museum of Hutsul Folk Art in Kolomyia, Mariupol' Art Gallery, Kirovohrad Art Museum, Sevastopol' Art Gallery (Crimea), Simferopol' Art Museum (Crimea), Ivan Honchar Museum in Kyiv as well as at art galleries and private collections in USA, Canada, Argentina, Japan, Australia, Taiwan, Germany, Croatia.

Presently conducts art studio for children “ORANTA” at the Kyiv State Polytechnical Institute.

“Дівчина серед квітів” (142)

Halyna Zubchenko's Ukrainian Carpathians

An artist's calling is in promulgation of beauty, good and truth... Anyone who calls himself or herself “a national artist” should, ahead of anything else, spread ideas about his or her own nation and its culture...

Halyna Zubchenko

In the western Ukraine there is a mountain range called the Carpathians. Mountains always seem to be possessing a mystery, they always look unexplored, awesome. They lure courageous climbers seeking to explore their mysteries. For many peoples of the world, mountain peaks have become symbols of grandeur of human spirit. Artists are those people who feel the beauty of the mountains particularly keenly.

Halyna Zubchenko, a painter from Kyiv, achieved her spiritual and artistic maturity in the Carpathian Mountains, an area of fairy-tale beauty, of rapid, frothy rivers, of age-long history that is almost palpable. Her first visit to the Carpathians, when she was in her teens, made an indelible impression upon her, filled her with feelings she had never experienced before. Her love for the mountains has stayed with her during all her life and inspired her for the creation of a series of paintings called *Ukrainian Carpathians*.

Zubchenko's childhood passed in the downtown section of the city of Kyiv, in a highly urbanized environment, so different from the wild nature of the mountains. Her family lived in the Velyka Zhytomyrska Street and she could observe the major events in the hectic life of the capital almost literally from her window. Her memory has retained a lot of things: never-ending parades, staged by the Soviet authorities, marching through the streets; people, young and old, dying of hunger in the famine years; destruction by the Bolsheviks of ancient landmarks, sacred for the Ukrainian people; domination of the “new, socialist culture” and of the Russian language, to the great detriment of the Ukrainian national culture and language; the terrible, stifling atmosphere of the thirties; Stalinist purges. For Halyna Zubchenko the repression and purges were not something that you read about in the newspapers or, years later, in books on history, they affected her family directly. One of her grandfathers, Andriy Skrypchynsky, a Ukrainian Orthodox priest, was arrested and thrown into prison, and her other grandfather, Avksentiy Zubchenko, a hard-working peasant who owned some land and a house, was made a pauper by the Bolshevik authorities who had taken away everything he had. She saw the Mykhailivsky (St. Michael's) Golden-Domed Cathedral (St. Michael was a heavenly patron of the city of Kyiv) being ruined to make way to “glorious creations of new, socialist architecture”. Halyna, walking the streets of ancient Kyiv, and seeing the ruins of architectural landmarks, felt the breath of the past and her heart bled for these wounds on the body of the Ukrainian national heritage. Thus, in her childhood she was exposed to two conflicting worlds: the world of the glorious past and the world of the cruel reality she lived in.

In 1956, Zubchenko, still an arts school student, went to the Carpathian Mountains to paint in plein air. She discovered a wonderful world, where people lived in harmony with nature; they grew flax, made handsome things out of it, carved wood, embroidered shirts and towels, built handsome wooden churches. The Carpathian “highlanders”, (Hutsuls, in Ukrainian) had been living in relative isolation for many generations and they had developed their own peculiar life style, songs and dances, habits and customs, created their own folk art, lore, legends and myths.

Zubchenko discovered in the Carpathians what her artistic nature had been hankering after. *“The Carpathians are my inner world, my dream that has come true. Since my childhood, I've been living in two different epochs – in the ancient times of Kyivan Rus-Ukraine, and in the present. I've been always so much attracted to the ancient past but I could not find what I was looking for in Kyiv. But there, in the mountains, I've discovered the spirit of ancient times, the spirit, strange as it may seem, of ancient Kyiv. I've seen it in the way people live, in the clothes they wear, in their customs, in the language they speak. In the Carpathians you see the reflections of our history everywhere”*, said the artist many years later.

Her first visit was devoted to mastering the skills of a painter but she was so emotionally stirred and impressed by what she had seen that she could not make herself start a rational search for ways and compositions of rendering these impressions in the best possible way. She worked impetuously, eager to get her impressions onto the canvases, anxious to make them look authentic and true. Halyna studied the life that was totally

new to her, she tried to understand its rhythms, to feel its contended tranquillity. Her works of those times are all small-sized, look like sketches rather than thoroughly finished pictures. They are very sincere pictures, too.

Next year, in 1957, Halyna Zubchenko went to the Carpathians again, this time to the village of Richka, not far from the town of Kosiv. She stayed with a Hutsul family, bathing in the warmth of their kind nature. Pictures, painted then, landscapes and portraits, are filled with sunshine and seem to exude good-natured feelings.

Halyna was a restless and energetic young woman, she could not stay at the same place for a long stretch of time, and she moved on, travelling through the Carpathians. At one place, close to the Rumanian border, she climbed rather high into the mountains and was so enchanted by the views opening on all sides that she decided to stop and live there for some time. Impressions seem to have overwhelmed her then – she worked almost in frenzy, painting all day long: mostly shepherds and landscapes. When darkness came, she would join the Hutsul shepherds sitting around a bonfire, brightly burning in the night, and eagerly listen to their yams and stories of happenings real and invented, anecdotes, jokes, stirring songs.

Most of the works, painted that summer, were done in a realistic manner, though in a much more sure hand than the sketches of the previous summer. The compositions of her pictures reveal a more thorough elaboration, her brushwork is freer and more unrestrained, her attention concentrated on the most essential. Next year, that is in 1958, Halyna Zubchenko again went to the Carpathians, this time to get impressions and material for her pictures which were meant to be her graduation work. She painted portraits of the people she met, the places she stayed at (*Girls from the Village of Brustory*, private collection, Philadelphia, USA; *A Girl in Flowers*; *Portrait of Semen Paliy, a Churchwarden*; *A Little Princess* – all of these in a private collection, Australia; *Silver Evening*; *A Neighbour's House* and many other landscapes). Her mastery of drawing and making a balanced composition had grown considerably by then.

Halyna had chosen to paint a Hutsul wedding party as her graduation work. Consequently, she had to attend a number of weddings to portray this event faithfully on a canvas. *A Hutsul Wedding* turned out to be a big-sized picture that summarized her experience of three summers in the Carpathians. Dozens of sketches had been used in creating the big picture which had been executed in a meticulously realistic

Halyna had chosen to paint a Hutsul wedding party as her graduation work. Consequently, she had to attend a number of weddings to portray this event faithfully on a canvas. A Hutsul Wedding turned out to be a big-sized picture that summarized her experience of three summers in the Carpathians. Dozens of sketches had been used in creating the big picture which had been executed in a meticulously realistic manner. But even so, it displeased those who were in charge of the Kyiv Institute of Art, of which she was a student. Zubchenko was severely criticized for "nationalistic overtones" of her work and forced to introduce many changes. The Soviet ideological precepts were a great hindrance thwarting a free development of art. The painter Oleksiy Shovkunenko, who supervised Zubchenko's work, tried his best to prevent the introduction of the crippling changes but he failed in his defence and Halyna, realizing that her picture might be rejected altogether and not accepted as a graduation work (and that meant she would not get her degree, and consequently no diploma), reluctantly submitted to the pressure which was exercised even by the president of the Institute himself. Originally, she had portrayed the wedding procession descending the green slope of a hill ("as though coming from heaven") but in the final version, she had to substitute the lush greenery for a dull road. To please the communist party ideologues, figures had to be added, "nationalistic" haircuts and moustaches had to be changed to look "orthodox Soviet", dresses and headgear had to be repainted to suit the tastes of the moronic ideamongers (it sounds now like a preposterous exaggeration but it is not it was the deadly, perverted reality of the Soviet times). Many years later, at an exhibition of the best graduation works of the Art Institute graduates A Hutsul Wedding, in spite of all the damaging changes, looked quite impressive "This Wedding has lost so much, compared to the original", bitterly said the painter. She even wanted to restore it to its original composition but then changed her mind: "Let it remain a witness of the epoch".

For the next several years (1959-64), Zubchenko made regular trips to the Carpathians. The portraits she painted then, show her constant occupation with exploring people's hearts and souls by looking into their eyes. Like any good artist, she has a keen intuition and an ability to look deeper into a person than anyone else does and represents the inner worlds through representing faces. The faces Zubchenko portrayed during her visits to the mountains seemed to be glowing with some mysterious inner light. She achieves this effect by subtle gradations of light, reflections of light on the faces and different objects. Her technique and her approach to painting in these pictures are very similar to those of the impressionists. In the early sixties Zubchenko began to explore new ways of painting and it led to transition from realistic to decorative manner. She wanted to make her paintings acquire a distinct Ukrainian national style. She studied folk art. Hutsul carpets and embroidery, she analyzed the combinations of colours used, since these combinations had been evidently picked from nature itself.

The medium Zubchenko paints her decorative works in is only tempera. She builds them on the contrasts of warm and cold colours. In A Mistress of the Mountains, the artist creates a generalized portrait of a Hutsul woman strongwilled, proud and self-confident. The head kerchief seems to be a nimbus which increases the importance of the portrayed personage. The warm yellow background, against which the silhouette of the head stands out so prominently, enhances the solemnity of the image. From the sixties onward Zubchenko followed the line of monumental public art infusing it with pictorial motifs picked from the folk art. Together with her husband, Hryhoriy Pryshedko, also a painter working along the lines of monumental art, Zubchenko created a number of decorative monumental works in Kyiv (1962-72), implementing her credo effusing folk and professional art.

It was only in 1985 that Zubchenko could go to her beloved Carpathians again. This time she took her daughter Yaroslava along. She was pained to see some of the changes that had occurred during the time that had elapsed since her previous visit.

There were mutations in the psychology of the local people that she did not quite like; the number of people wearing national and traditional dress had shrunk considerably; very few of the old, picturesque peasant houses had remained still in use. Only the mountains were as beautiful as ever, guardians of harmony in nature. Zubchenko painted landscapes then which were not only very faithful to the actual views but had a monumental character as well. They were a generalized image of the mountains. The effect of repose produced by the static mountains in her paintings is counterbalanced by the dynamic representations of the skies with the clouds in constant movement. The contrasts of quiescence and restlessness are intensified through the use of warm and cold colours, which create dramatic tensions.

Zubchenko's experience of working in the monumental art gave a new dimension to her easel paintings. Zubchenko has come to a synthesis of realistic and decorative elements in her paintings, which have also acquired a feature of philosophic reflections on the dialectics of existence. The paintings of the *Ukrainian Carpathians* cycle, after many years of "imprisonment" in the painter's studio, are first shown to the public in the Ivan Honchar Museum to mark her 70's birthday. Soon, the exhibition of these paintings are to be shown (thanks to the good offices of the Embassy of the Republic Croatia in Ukraine and of the Ivan Honchar Museum) in the Croatian town of Nin, situated at the Adriatic shore.

Halyna Zubchenko's art is one of top achievements of the Ukrainian fine arts of the second half of the twentieth century and her name should be placed among other eminent painters of the period – Fedir Krychevsky, Ivan Yizhakevych, Osyp Kurylas, Olena Kulchytska, Fedir Manailo, Volodymyr Bondarenko, and the *Ukrainian Carpathians* series of paintings should be regarded as one of Zubchenko's top accomplishments.

By *Tetyana POSHYVALLO*
(*MARCHENKO*),
art critic

"Дівчата з Брусторів" (58)

CATALOGUE

(PORTRAITS, LANDSCAPES,
STILL LIFE, SKETCHES)

VILLAGE OF LYBOHORA, 1956

1. Above the Mountain-Stream in Lybohora. 34x42 cm; oil on cardboard.
2. After Hay-Mowing. 21x15 cm; oil on cardboard.
3. A Young Woman from Lybohora. Sketch. 23x18 cm; oil on canvas.
4. A Yard in Lybohora. 33,5x41 cm; oil on cardboard.
5. The Rythms of Roofs. 22x34,5 cm; oil on cardboard.
6. Rural Street in Lybohora. 15,5x31 cm; oil on cardboard.
7. Hay-Loft and Hay. 27,5x18,5 cm; oil on cardboard.
8. Raking up Hay. 18x29 cm; oil on cardboard.
9. The Lemkos' Huts. 20x13 cm; oil on cardboard.
10. Piling up Hay. 16,5x26 cm; oil on cardboard.

11. The Lemko's Hut in Moonlight. 13x11,5 cm; oil on cardboard.
12. Lemko. Sketch. 26x20 cm; oil on cardboard.
13. Burial of the Lemko. 21x11 cm; oil on cardboard.
14. The Arkan Dance. 104x67 cm; oil on canvas.
15. On the Pasture. Triptych. 19x62 cm; water-colour, gouache on paper.
16. In the Forest. 22x11 cm; oil on canvas.
17. A Hut above the Mountain-Stream. 17x22 cm; oil on cardboard.
18. A Hut on the Hill. 22x17 cm; oil on cardboard.
19. Sun and Water. 22x17 cm; oil on cardboard.

VILLAGE OF RICHKA, 1957

20. A Holiday in Richka. 70x99 cm; oil on canvas.
21. Pussy-Willows near the Raft. 55,5x31 cm; oil on cardboard.
22. An Old Woman with a Spindle. 59x40 cm; oil on cardboard.

23. Marijka's Embroidering. 57x42 cm; oil on cardboard.
24. On the Threshold. 50x40 cm; oil on cardboard.
25. Wood-Carver. 55x48 cm; oil on canvas.
26. Marijka the Mistress. 67x42 cm; oil on cardboard.
27. On a Holiday. 63x93 cm; pastel, tempera on paper.
28. A Girl from the Village of Richka. 43x68 cm; oil on canvas.
29. Place where the Mountain Bears Live. 41x60 cm; oil on canvas.
30. Yevhen Sahaidachnyi on His Way from Kosiv to Richka. 30x24 cm; pencil on paper.
31. Dawn at the Pasture. 59x100 cm; tempera on canvas.
32. Wedding in Richka. Triptych. 20x70 cm; gouache on paper.
33. Leader is Cooking the Vurda (highlanders' cheese). 53x35 cm; oil on cardboard.
34. An Old Hutsul. 42,5x30,5 cm; gouache on paper.
35. At the Church in Kosiv. 30x42 cm; water-colour on paper.

VILLAGES OF YAVORIV, BRUSTORY AND SYNNTSI, 1958

36. A Neighbour's Hut. 42,5x78,5 cm; oil on canvas.
37. Silver Evening. 77,5x54 cm; oil on canvas.
38. Dreamy Evening. 82,5x59,5 cm; oil on canvas.
39. Hannusya the Princess. 67x46 cm; oil on canvas.
40. Vasylyna's Village. 54,5x34,5 cm; oil on cardboard.
41. Woodcarver. 47x37 cm; oil on cardboard.
42. Semen Karpanyuk. 20x43 cm; water-colour on paper.
43. A Girl in a Wedding Wreath; 29,5x24 cm; oil on cardboard.
44. A Girl in a Festive Dressing. 33x24 cm; oil on cardboard.
45. Hrepinyaks the Musicians. 38,5x54 cm; oil on cardboard.
46. Wood-Cutter with a Pipe. 41x32 cm; pencil on paper.
47. A Wedding Couple. 60x45 cm; oil on cardboard.
48. Kylynka. 41,5x34 cm; oil on cardboard.
49. A Princess. 64x85 cm; oil on canvas.
50. A Wedding Procession. 27x35 cm; oil on cardboard.
51. A Hutsul Wedding. Sketch. 25x54 cm; oil on cardboard.
52. The Hutsuls. 60x80 cm; oil on canvas.
53. Hannusia from Brustory. 30x42 cm; tempera on cardboard.
54. Semen Karpanyuk. 24x42 cm; water-colour on paper.
55. A Hutsul Wedding. Sketch. 25x34 cm; oil on cardboard.
56. Semen Palij. 90x60 cm; oil on canvas.
57. Hrytsko the Musician. 83,5x58 cm; tempera, water-colour on paper.
58. Girls from Brustory. 50x30 cm; oil on canvas.

KYIV CITY, 1959

59. A Hutsul Wedding. 180x241 cm; oil on canvas.

VILLAGE OF SYNNTSI, 1959

60. A Dreary Day in the Village of Synntsi. 50x69 cm; oil on cardboard.
61. Panasyuk's Fur-Trees. 82,5x53 cm; oil on canvas.

VILLAGE OF SYNNTSI, 1960

62. River Flows and Rings in Blue. 59,5x41,5 cm; tempera on paper.
63. Yavoriv. 41,5x60 cm; tempera on cardboard.
64. The Vasylyna's Hut. 41x63 cm; tempera on paper.
65. The Verticals of Fur-Trees. 60x41 cm; tempera on cardboard.
66. A Way to Pip-Ivan. 40x51 cm; oil on cardboard.
67. A New House in Synntsi. 49x37,5 cm; oil on cardboard.
68. Young Ivanko. 34x41,5 cm; oil on cardboard.
69. Dressing a Bride. 50x55 cm; tempera on cardboard.
70. A Merry Fellow. 38x29 cm; tempera on paper.
71. An Old Fortune-Teller. 70x50 cm; oil on canvas.
72. Moisyuchka. 61x42 cm; oil on canvas.
73. Vasyuta with Her Brother. 47x71 cm; oil on canvas.
74. Haycocks at the Cow-Shed. 81x41 cm; oil on canvas.
75. Sisters. 42,5x61; tempera on cardboard.
76. First Snow. 70x200 cm; oil on canvas.
77. Piling up Hay. 73,5x59,6 cm; oil on canvas.

VILLAGE OF SYNNTSI, 1961

78. A Festive Silence. 75x55 cm; tempera on paper.
79. The Monumental Carpathians. 29x41 cm; tempera on cardboard.
80. An Autumn Flash. 40,5x22,5 cm; tempera on paper.

VILLAGES OF SYNNTSI AND DZYMBRONIA, 1962

81. A Hutsulian Still Life. 40x79 cm; tempera on cardboard.
82. A Red Snowball-Tree. 71x50 cm; tempera on cardboard.
83. Paraska's Singing. 73x54 cm; tempera on cardboard.
84. Evening above Richka. 43x31 cm; tempera on paper.
85. Silhouettes of Trees. 40,5x28 cm; tempera on cardboard.
86. Severe Autumn's Coming. 41x27,5 cm; tempera on paper.
87. Autumn's Embroidering on a Green Canvas. 39,5x48 cm; tempera on paper.
88. Hannusia the Princess. 66x42 cm; tempera on cardboard.
89. The River Flows among

- Goldness. 42x57 cm; tempera on paper.
90. A Child of Carpathians. 45x64 cm; tempera on cardboard.
91. Mountains behind Mountains. 66x44 cm; tempera on cardboard.
92. A Beautified Princess. 65x44 cm; tempera on cardboard.
93. Vasylyna. 63x44,5 cm; oil on cardboard.
94. Chichka (a young girl). 81x58 cm; oil on canvas.
95. Lehin' (a young man). 81x61 cm; oil on canvas.
96. The Mistress of Mountains. 72x95 cm; oil on canvas.
97. Paraska the Princess. 63x95,5 cm; oil on canvas.
98. The Master. 63,5x56 cm; oil on canvas.
99. Vasyuta. 84,5x45 cm; oil on canvas.
100. Twilight above Verhovyna. 79x121 cm; oil on canvas.
101. Stepping over the First Snow. 60x80 cm; oil on canvas.
102. Above the Cheremosh-River. 79x121 cm; oil on canvas.
103. Carpathian Mallow. 65x45 cm; oil on canvas.
104. Hannusia the Princess. 67x46 cm; oil on canvas.
105. An Evening Goldness of Carpathians. 70x121 cm; oil on canvas.
106. A Little Princess. 40x80 cm; oil on canvas.

VILLAGES OF SYNNTSI, YAVORIV AND YASNYV, 1963

107. Disturbed Twilight. 45x65

"Іршавська красуня" (130)

cm; tempera on cardboard.
 108. **Vasyuta from Synytsi.** 65,5x45 cm; tempera on cardboard.
 109. **An Autumn Goldness.** 42x69,5 cm; tempera on cardboard.
 110. **Autumn Colours of Carpathians.** 32x41 cm; tempera on cardboard.
 111. **An Evening in Chornohora.** 46,7x35 cm; tempera on paper.
 112. **A Way to Mountains.** 41x28 cm; tempera on paper.
 113. **Sun and Earth are Singing.** 45x29 cm; tempera on paper.
 114. **At Pasture.** 66x45 cm; tempera on cardboard.
 115. **A Mower.** 64,5x42 cm; tempera on cardboard.
 116. **Vasyuta.** 88x45 cm; oil on canvas.
 117. **Rythms of Carpathians.** 64x45 cm; tempera on cardboard.
 118. **Earth is Putting on the Shade.** 43x65 cm; tempera on paper.
 119. **A Mistress.** 62x41 cm; tempera on cardboard.
 120. **A Wise-Man.** 63x44 cm; tempera on cardboard.
 121. **Raft-Drivers.** 45x49 cm; tempera on cardboard.
 122. **In a Barn.** 66x48 cm; tempera on paper.
 123. **A Ford across the Irshava-River.** 44,5x65,5 cm; tempera on paper.
 124. **Hanna from the Irshava District.** 57x87 cm; tempera on paper.
 125. **Lehin' (a young man).** 64x44 cm; tempera on cardboard.
 126. **The Pasture's Flowers.** 65x43 cm; tempera on cardboard.
 127. **Mykola the Hutsul.** 67x47 cm; tempera on cardboard.

128. **A Copy of the Kots (carpets).** 23,5x15 cm; water-colour on paper.
 129. **A Hutsul Woman with Faika (smoking pipe).** 100x57 cm; oil on canvas.
 130. **A Beauty from Irshava.** 47x35 cm; tempera on paper.
 131. **A Picturesque Place in Carpathians.** 39,5x29 cm; tempera on cardboard.

VILLAGES OF SYNITSYI, YAVORIV AND YASYNIV, 1964

132. **A White Cap of Chornohora.** 60x40 cm; tempera on cardboard.
 133. **An Autumn Wind.** 41x29 cm; tempera on cardboard.
 134. **A Flaming Chornohora.** 30x43 cm; oil on canvas.
 135. **Chornohora in Clouds.** 26x46 cm; tempera on paper.
 136. **An Origin of Carpets' Colours.** 54,5x74 cm; tempera on paper.
 137. **A Young Hutsul Woman.** 63x45 cm; tempera on cardboard.
 138. **Flowers are Sprouting on the Peaks.** 65x48 cm; tempera on cardboard.
 139. **Clouds are Wandering above Verhovyna.** 26x58 cm; tempera on cardboard.
 140. **Still Clouds.** 28x39,5 cm; tempera on paper.
 141. **Late Autumn.** 40,5x29,5 cm; tempera on paper.
 142. **A Girl with Flowers.** 100x59 cm; tempera on paper.
 143. **An Old Woman Named Kyianka.** 41,5x29 cm; tempera on paper.
 144. **Golden Blossoming in Chornohora Area.** 28x38,5 cm; water-colour on paper.

VILLAGE OF KRYVORIVNYA, 1989

145. **Among High Mountains.** 60x80 cm; tempera on paper.

VILLAGE OF KRYVORIVNYA, 1990

146. **In the Attic.** 45x66 cm; tempera on paper.
 147. **At the Wedding Party.** 45x66 cm; tempera on paper.
 148. **A Mountain Flower.** 46x60 cm; tempera on paper.

VILLAGE OF KRYVORIVNYA, 1991

149. **A Young Mistress.** 66x66 cm; oil on canvas.
 150. **The Last Sun Ray.** 57,5x57,5 cm; oil on canvas.
 151. **Carrying Pears and Plums.** 85x44,5 cm; oil on canvas.
 152. **Yavdoha Mitchel.** 65x65 cm; oil on canvas.
 153. **Yaroslava the Princess.** 65x65 cm; oil on canvas.
 154. **Hannusia in Peremitka (woman's head-dress).** 65x65 cm; oil on canvas.
 155. **The Carpathian Magic.** 57x57 cm; oil on canvas.
 156. **A Folk Poetess Paraska Plytka.** 80x60 cm; oil on canvas.
 157. **Ivanko Rohatynyuk.** 34x34 cm; oil on canvas.
 158. **Hay-Mowing.** 45x51 cm; tempera on paper.

VILLAGE OF KRYVORIVNYA, 1992

159. **Kryvorivnia.** 45x63,5 cm; tempera on paper.
 160. **Rohatynyuk's Village.** 57x57 cm; oil on canvas.
 161. **Eternity.** 90x87 cm; oil on canvas.

"Вічність" (161)

БІБЛІОГРАФІЯ

Мамолат Е. Монументально-декоративне мистецтво. Вид. друге. - К., 1963. - С. 25, 40 (іл.).
 Лобановський В. Мозаїка і фреска. - К., 1966. - С. 127, 129 (іл.).
 Наука і культура України. - К., 1966. - С. 224 (кол.іл.).
 Митрофанов К.М. Современная монументально-декоративная керамика. - Л.-М., 1967. - С. 102, 104, 106, 107 (іл.), 108, 179, 181 (кол. іл.).
 Логвин Г., Килессо С. Керамика в архитектуре Украины. - К., 1968 р. - С. 79, 93 (іл.), 94.
 Воейкова И. Монументальное искусство и современные проблемы

синтеза // Синтез искусств и архитектуры общественных зданий (сб. ст.). - М., 1974. - С. 88, 233 (кол. іл.).
 Щербак В. Сучасна українська майоліка. - К., 1974. - С. 133 (іл.), 173 (кол. іл.), 174, 175.
 Талашко Ю. З чистої криниці // Ракнок. - К., 1975. - №4 (вкладка).
 Монументальное и декоративное искусство в архитектуре Украины (альбом). - К., 1975. - С. 59 (кол.іл.), 86 (іл.).
 Киев (краткий обзор архитектурных памятников и ансамблей). - К., 1978. - С. 121.
 Художники народов СССР (библиографический словарь). - Т. 4, кн. 1. - М., 1983. - С. 361.
 Григорій Прищедько (1927-1978),

Галина Зубченко/Каталог. - К., 1987.
 Кузмінков Л. Маріуполь // Образотворче мистецтво. - К., 1991. - №3. - С. 34 (кол. іл.).
 Галина Зубченко (Київ), Галина Зубченко (Львів) / Буклет. - Львів, 1991.
 Чорногора (кол. іл.) // Український кооперативний календар. - Чикаго (США), 1991.
 Мистецтво України (бібліографічний довідник). - К., 1997. - С. 268.
 Овчиннікова О. Подорож зачарованим світом // Альтернатива. - К., 1998. - №43(114). - С. 7.
 Marchenko Tetyana. Halyna Zubchenko: Ukrainian Carpathians // Welcome to Ukraine. - 1999. - №1. - P. 70-73.

"Сусідська хата" (36)

На обкладинці:

Перша сторінка – «ГАННУСЯ–КНЯГИНЯ» (88).

Друга сторінка – «ОСІННЯ ЗОЛОТІНЬ». Фрагмент (109).

Третя сторінка – «ГРОМАДЯТЬ СІНО» (77).

Четверта сторінка – «ЧЕРВОНА КАЛИНА». Фрагмент (82).

Щ143(4УКР)6–8ЗУБЧЕНКО

КАРПАТИ В ТВОРАХ ГАЛИНИ ЗУБЧЕНКО. Каталог виставки/

Упорядник і автор статті Тетяна Пошивайло. – К.: Музей Івана Гончара, 1999. – 24 с.

CARPATIANS IN HALYNA ZUBCHENKO'S PAINTINGS. Catalogue of exhibition/Compiler & author of article Tetyana Poshyvailo. – Kyiv: Ivan Honchar Museum, 1999. – 24 p.

Упорядник каталогу й автор статті
Художнє оформлення
Переклад

Літературний редактор
Комп'ютерний набір
Комп'ютерний макет
Фото
Відповідальний за випуск

*ТЕТЯНА ПОШИВАЙЛО
ГАЛИНА ЗУБЧЕНКО
ІГОР ПОШИВАЙЛО,
ОЛЕКСАНДР ПАНАСІВ
КАТЕРИНА МІЩЕНКО
ЛЮДМИЛА ІВАНИЦЬКА
ОЛЬГА ВАЩЕВСЬКА
СЕРГІЙ МАРЧЕНКО
ІГОР ПОШИВАЙЛО*

© Музей Івана Гончара, 1999
© Ivan Honchar Museum, 1999

252015, Київ, вул. Січневого повстання, 29
Тел./факс: (044) 573-92-68, E-mail: pito@gonchar.freenet.kiev.ua

29, Sichnevoho Povstannya Street, Kyiv, 252015, UKRAINE
Tel./Fax: (+380) 44 573-9268, E-mail: pito@gonchar.freenet.kiev.ua

